

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 221/2014-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. apríla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť R. M. vedenú pod sp. zn. Rvp 13093/2013 a sťažnosť I. S. vedenú pod sp. zn. Rvp 13094/2013, oboch zastúpených advokátom JUDr. Jurajom Gavalcom, Teodora Tekela 23, Trnava, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 7/2012 a jeho uznesením z 30. januára 2013, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť R. M. vedenú pod sp. zn. Rvp 13093/2013 a sťažnosť I. S. vedenú pod sp. zn. Rvp 13094/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 13093/2013.

2. Sťažnosti R. M. a I. S. o d m i e t a ako neprípustné.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 2. apríla 2013 doručené sťažnosti R. M. a I. S. (ďalej spolu len „sťažovatelia“, v citáciách aj „obžalovaní“), ktorými namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 7/2012 a jeho uznesením z 30. januára 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že v konaní vedenom Špecializovaným trestným súdom, pracoviskom Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný trestný súd“), pod sp. zn. BB-3 T 12/2012 konal prvostupňový súd o obžalobe proti sťažovateľom a spol. pre spáchanie obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona a iné, pričom rozsudkom sp. zn. BB-3 T 12/2012 z 29. júna 2012 špecializovaný trestný súd odsúdil I. S. na úhrnný trest odňatia slobody na doživotie a R. M. na trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov, oboch so zaradením v ústave na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia, a súčasne im uložil ochranný dohľad v trvaní 3 rokov.

Proti označenému rozhodnutiu špecializovaného trestného súdu podali sťažovatelia odvolania, o ktorých rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením (ako súd odvolací) tak, že ich zamietol.

Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovatelia namietajú porušenie nimi označených základných práv podľa ústavy a listiny a práv podľa dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu z týchto dôvodov:

«1. Nevypočutie „G.“ a uskutočnenie rekognície tejto osoby bez obhajoby

Zásadnou obhajobnou námietkou sťažovateľ[ov] v trestnom konaní bolo to, že obžaloba zatajila pred obžalovaným[i] (a v konečnom dôsledku aj pred súdom) skutočnosť, že pozná totožnosť osoby pod menom „G.“, s ktorou mal sťažovateľ spáchať najprísnejšie trestný skutok a sťažovateľ[ia] tak nemal[i] možnosť navrhnúť jej vypočutie v trestnom konaní a ani prípadne navrhnúť vykonanie iných dôkazov na svoju obranu (napríklad, že s takouto osobou nemohol skutok spáchať, lebo ponúkne dôkaz, že už zomrela alebo bola v danom čase preukázateľne na inom mieste a podobne).

Zásadným problémom je to, že v trestnom konaní sa vytvorila situácia klamlivá a zavádzajúca sťažovateľ[ov] v tom, že identita „G.“ je neznáma aj pre druhú stranu, pre obžalobu, nešlo tu o situáciu odmietnutia sprístupnenia takejto informácie z dôvodov nejakého dôležitého verejného záujmu, ktorý by tu prípadne mohol existovať, ale išlo o svojvoľne zvolený prístup obžaloby k právam sťažovateľ[ov], ktorá nepredložila príslušné materiály ani súdu, ktorý by prípadne mohol zvážiť význam relevantnosti dôkazu pre obhajobu sťažovateľ[ov] a posúdiť odôvodnenosť nesprístupnenia informácie obhajobe (rozsudok zo dňa 25. 9. 2001 vo veci P. G. a J. H. proti Spojenému kráľovstvu alebo Jasper proti Spojenému kráľovstvu a Fitt Spojenému kráľovstvu).

Na hlavnom pojednávaní dňa 27. 6. 2012 pred Špecializovaným trestným súdom – pracovisko Banská Bystrica (č. l. 122 zápisnice z hlavného pojednávania) svedok S. O., vyšetrovateľ Prezídia PZ, UBOK, Odbor Západ, Trnava, na otázky obhajoby uviedol, že totožnosť osoby menom G. pozná a pri rekognícii ohľadne G. so svedkami K., P. a D. všetci G. opoznali a ukázali ho. Úkony boli realizované v inom spisovom materiáli, týkajúcom sa D., teda až v tomto momente sa obhajoba, a napokon aj súd, dozvedeli, že totožnosť tak dôležitej osoby je známa.

Túto výpoveď v časti týkajúcej sa vykonania rekognície „G.“ potvrdili aj svedkovia R. K..., P. D...

Z uvedeného vyplýva, že obžaloba už od začiatku vyšetrovania poznala totožnosť osoby menom „G.“ a úmyselne časť vyšetrovania trestnej veci sťažovateľov viedla v inom spise, ku ktorému nemala obhajoba prístup, čím došlo k zásadnému porušeniu práva sťažovateľ[ov] na obhajobu a jeho ústavného práva na spravodlivé súdne konanie, v dôsledku čoho je závažným spôsobom spochybnený celý procesný postup orgánov činných

v trestnom konaní, ktorý nedáva záruku, že konanie prebehlo zákonným spôsobom, zaručujúcim rešpektovanie práva na spravodlivé súdne konanie.

Obhajoba v dôsledku takéhoto postupu nemala možnosť navrhnúť dôkazy v prospech sťažovateľov a niektoré z nich nemožno už ani vykonať, pretože prebehlo verejné súdne konanie a svedkovia môžu ním byť ovplyvnení a tiež boli vykonané neopakovateľné úkony bez účasti obhajoby.

Namiesto zaujatia jasného postoja súdu k tejto námietke sťažovateľ[ov] v rámci obhajoby v trestnom konaní, aj súd pokračuje v zavádzaní sťažovateľ[ov], čo priamo deklaruje vo výroku skutkovej vety rozhodnutia o vine sťažovateľ[ov], v ktorom stále hovorí o nestotožnenej osobe, vystupujúcej pod menom „G.“, hoci to je v rozpore so skutočnosťami zistenými na hlavnom pojednávaní.

V záujme spravodlivého rozhodnutia bolo nevyhnutné zabezpečiť také podmienky, aby sťažovateľ[ia] ako obvinen[í] v trestnom konaní mohli realizovať svoje práva cestou príslušných procesných záruk [napr. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 592/2000 zo dňa 12. 2. 2002 (N 15/25 SbNU 115), čo sa nestalo...

Sťažovateľ[om] nebolo umožnené vypočuť svedka a dokonca ani navrhnúť jeho vypočutie, vystupujúceho pod menom „G.“, ktorého totožnosť bola počas celého konania orgánom činným v prípravnom trestnom konaní známa.

Sťažovateľ[ia] nemal[i] možnosť zúčastniť sa rekognície (alebo [ich] obhajca), pri ktorej tak dôležití svedkovia ako je K., P. a D. opoznávajú osobu meno „G.“, ktorá zohráva podstatnú úlohu pri skutku, pričom takýto úkon je kľúčovým pre obhajobu a obhajobou zvolený ďalší postup, vrátane navrhovania dôkazov.

Súd pri svojom rozhodovaní taktiež nepoznal výsledky tejto rekognície, hoci je dôkaz tak závažného významu, ktorý by mohol súd viesť k iným záverom o vine sťažovateľa (napr. by každá z opoznávajúcich osôb ukázala ako „G.“ niekoho iného alebo by ukázala osobu, o ktorej by sa dalo celkom jednoznačne zistiť, že so skutkom nemôže nič mať a podobne, situácii v prospech sťažovateľ[ov] a [ich] nevinu je množstvo).

Možnosť obhajoby navrhnúť dôkazy v jej prospech bola takýmto konaním tak výrazne obmedzená, že v žiadnom prípade nemožno hovoriť o „fair procese“, o zachovaní práva sťažovateľ[ov] na spravodlivé súdne konanie.

V dôsledku nevykonania dôkazu výsluchom osoby menom G. a nevykonania rekognícií za účasti obhajoby nemohol byť skutkový stav v danej veci zistený bez dôvodných pochybností, čo možno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

2. Skresľovanie dôkaznej situácie prostredníctvom utajeného svedka

V predmetnej trestnej veci [majú] sťažovate[lia] dôvod domnievať sa, že postupom orgánov činných v trestnom konaní došlo k porušeniu práva sťažovateľ[ov] na spravodlivé súdne konanie a zároveň jeho práva na obhajobu, a to zásadným spôsobom aj v dôsledku skresľovania svedeckých výpovedí a tým celkovej dôkaznej situácie v trestnom konaní v súvislosti s výsluchom utajeného svedka.

Sťažovateľo[m] je už známe, že utajený svedok bol vypočutý aj ako utajený a aj ako bežný svedok, pričom obsah spisu svedčí o tom, že obe výpovede sú tak odlišné, že jedna z nich je zákonite nepravdivá.

O tejto skutočnosti sa sťažovate[lia] dozvedel[i] až počas prebiehajúceho trestného konania pred súdom dňa 13. 6. 2012... .

Poznanie tak závažnej okolnosti je významné pre zvolenie spôsobu obhajoby sťažovateľ[ov] a nemôže byť preto pred obhajobou utajované, v takomto prípade ide opäť o závažné porušenie práv na obhajobu a na spravodlivé súdne konanie, ktoré ovplyvnilo celý rad krokov obhajoby sťažovateľ[ov], ktor[ých] tak úmyselne v trestnom konaní naviedli na určitý smer obhajoby, hoci mohol realizovať aj iné smerovanie obhajoby, napríklad v otázke navrhovaných dôkazov, spôsobe vedenia výsluchov a podobne.

V každom prípade takáto okolnosť má vplyv na spravodlivosť celého trestného konania i v časti konania pred súdom, pretože sťažovate[lia] bol[i] v omyle, do ktorého bol[i] úmyselne uveden[i] konaním orgánov činných v trestnom konaní a ponechan[i] v nevedomosti aj súdom až do okamihu priamej otázky obhajoby voči súdu...

Podstatným záverom je, že celý proces vychádza z dôkazov, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, za zákonný spôsob nemožno považovať „zavádzanie“ a „klamanie“ sťažovateľ[ov] v trestnom konaní skresľovaním dôkaznej situácie.

3. Selekcia dôkazov

Prvostupňový súd, s ktorým sa stotožnil aj súd odvolací, v odôvodnení rozsudku vysvetľuje delenie dôkazov podľa niektorých kritérií, rozhodne však nie podľa všetkých.

Sťažovate[lia] poukazuj[ú] na delenie dôkazov, ktoré majú význam v danej veci, t. j. podľa vzťahu k dokazovanej skutočnosti na priame a nepriame.

Dôležité v tomto trestnom konaní bolo hodnotenie priameho a nepriameho dôkazu z pohľadu výpovede svedka, pretože nič iné tu bez výpovedí svedkov nie je rozhodujúce.

Z pohľadu svedeckých výpovedí možno hovoriť o priamom dôkaze vtedy, ak ide o výpoveď svedka, ktorý na vlastné oči videl, že obžalovan[i] vykonali to, čo sa [im] kladie za vinu.

Z pohľadu svedeckých výpovedí možno hovoriť o nepriamom dôkaze vtedy, ak ide o výpoveď svedka, ktorý počul, že obžalovan[i] vykonali to, čo sa [im] kladie za vinu.

V danej veci v súvislosti so sťažovateľ[mi] neexistuje ani jeden priamy dôkaz svedčiaci o [ich] vine...

Svedok R. K. v zápisnici z hlavného pojednávania na č. l. 35 doslova uviedol, že obžalovan[i] mu o vražde nikdy nič nehovoril[i].

Svedok M. P. v zápisnici z hlavného pojednávania na č. l. 125, 128 uviedol, že všetko sa dozvedel od D. (od P. D.)...

Nie je jasné na základe čoho dospel súd k záveru, že vozidlo, v súvislosti s ktorým ku skutku došlo, riadil sťažovateľ (R. M., pozn.) (a nie napríklad P. alebo úplne niekto iný).

Zároveň sťažovateľ (R. M., pozn.) poukazuje na skutočnosť, že súd vôbec nebral do úvahy svedkov (priamy dôkaz), ktorí vypovedali v prospech sťažovateľa (R. M., pozn.), napr. I. K. (str. 36 rozsudku), L., či C...

Ani odvolací súd sa s obhajobou sťažovateľ[ov] nevysporiadava, odvoláva sa na prvostupňové rozhodnutie (aspoň tomu tak bolo v ústnom odôvodnení), a tak všetko, čo svedčí v prospech sťažovateľ[ov] súd opomína a všetky dôkazy hodnotí len z pohľadu vopred zvolenej a predpokladanej pravdivosti skutkovej verzie o vine sťažovateľ[ov]...»

Vo vzťahu k R. M. bola sťažnosť ďalej odôvodnená touto argumentáciou:

„4. Zavinenie k hodnote drogy

Záver o vine sťažovateľa urobený súdom je postavený podľa § 172 ods. 3 písm. c/ Tr. zák. výlučne na domnienkach súdu, ktoré nie sú podložené procesne vykonaným dokazovaním.

Úmysel sťažovateľa predávať drogu po dávkach a navyiac zriadenú v pomere, ktorý nemohol ani len poznať, nebol v trestnom konaní žiadnym spôsobom dokázaný.

Zavinenie sťažovateľa podľa § 16 a 18 Tr. zák. k predpokladu, že je možné hodnotu drogy určiť vynásobením počtu dávok podľa KEÚ PZ s hodnotou dávky, ktorá je predávaná na čiernom trhu za určenú sumu podľa NPJ, keď nikto nedokázal ich zhodnosť, naopak samotná NPJ a KEÚ PZ ju potvrdiť nevedia, nie je dané.

Práve zhodnosť pojmu dávka podľa KEÚ PZ a NPJ PZ a ich možnosť vynásobenia je sporná, na čo upozornila aj samotná NPJ vo svojom vyčíslení hodnoty drogy, pričom v tomto smere bolo zabránené viesť obhajobe dokazovanie zamietnutím jej návrhov.

Hodnota drogy nebola v danej veci objasnená.

Sťažovateľ poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 4 Tdo 32/2012 zo dňa 27. 11. 2012 a jeho právne závery, ktoré vychádzajú z obdobného prípadu ako je daná trestná vec.“

Sťažovatelia na základe argumentácie uvedenej v sťažnostiach zhodne navrhujú, aby ústavný súd rozhodol po prijatí ich sťažností na ďalšie konanie vo veci samej nálezmi, v ktorých vysloví, že „Konaním Najvyššieho súdu SR trestnej veci... vedenej na Najvyššom súde SR pod č. k. 1 To 7/2012, v súvislosti s uznesením Najvyššieho súdu SR č. k. 1 To 7/2012 zo dňa 30. 1. 2013, došlo k porušeniu ústavného práva... na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a k porušeniu ústavného práva na spravodlivé súdne konanie (aj porušenie článku čl. 8 ods. 2 a 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a najmä článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd..., ako aj článku 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v ňom vyjadrenom princípe prezumpcie nevinny.

Uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1 To 7/2012 zo dňa 30. 1. 2013 sa zrušuje... náhradu trov konania si uplatňuje v súlade s vyhl. č. 655/2004 Z. z. za 2 úkony právnej pomoci (á 130,16 + 7,81 x 2 = 275,94 + 20 % DPH (55,18) = 331,12 Eura).“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyžaduje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností, ktoré sú predmetom tohto prerokovania pred ústavným súdom, a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť, taktiež prihliadajúc na totožnosť najvyššieho súdu, ako aj napadnutého rozhodnutia, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, aplikujúc označené právne normy, tak, že predmetné sťažnosti spojil na spoločné konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.2 K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Sťažovatelia v sťažnostiach namietajú porušenie svojich základných práv čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy a podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho (odvolacieho) súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 7/2012 a jeho uznesením z 30. januára 2013.

Pre posúdenie sťažností považuje ústavný súd za kľúčový princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Tento princíp okrem iného znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľov a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovatelia nemôžu v súčasnosti a nebudú môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré im zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v trestnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd

predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 504/2011).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podstata námietok sťažovateľov spočíva v tvrdení o porušení ich základného práva na súdnu ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 8 ods. 2 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 7/2012 a jeho uznesením z 30. januára 2013, ktorého bezprostredným dôsledkom je ich právoplatné odsúdenie za spáchanie obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona a iné na trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov (R. M.), resp. na doživotie (I. S.) so zaradením v ústave na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovatelia po doručení ich sťažností ústavnému súdu podali 21. novembra 2013 proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu dovolania, o ktorých do predbežného prerokovania ich sťažností ešte nebolo rozhodnuté. Vec je vedená najvyšším súdom (ako súdom dovolacím) pod sp. zn. 2 Tdo V 1/2014.

Ústavný súd v nadväznosti na to konštatuje, že v okolnostiach daných prípadov sťažovatelia podaním dovolaní z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku, ako aj sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvorili stav, keď by o ich veciach mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu, a to najvyšší súd ako dovolací

súd a ústavný súd, čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty ústavne udržateľné, pretože by tým mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí v tej istej veci (m. m. IV. ÚS 257/2011).

Aj keď nie všetky námietky sťažovateľov formulované v ich sťažnostiach sú totožné s tými, ktoré uplatnili v podaných dovolaniach, v prípade ich úspechu v dovolacom konaní, teda v prípade zrušenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu by došlo aj ku korekcii sťažovateľmi vytýkaných nedostatkov konania premietnutých do v sťažnostiach namietaného porušenia ich označených základných práv zaručených ústavou a listinou, ako aj práv zaručených dohovorom.

O ochrane v sťažnostiach označených práv, ktorých porušenie sťažovatelia namietajú, bude vzhľadom na podané dovolania vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho (odvolacieho) súdu rozhodovať najvyšší (dovolací) súd. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti ústavnému súdu navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní.

Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoj právny názor, podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) možno sťažnosť považovať za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09, III. ÚS 369/2011, III. ÚS 293/2011, III. ÚS 292/2012), keďže uplatnenie právomoci dovolacieho súdu predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu (porovnaj napr. IV. ÚS 242/2010, IV. ÚS 257/2011).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sa považuje v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (k tomu porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54), s výnimkou prípadov, keď by to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučovali.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovatelia namietajú porušenie svojich v petite sťažností označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, a zároveň proti tomu istému rozhodnutiu smerujú aj ich ďalšie námietky uplatnené v nimi podaných dovolaniach, pričom tak sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ako aj dovolania podľa § 368 Trestného poriadku smerujú k rovnakému cieľu, a to k zrušeniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, a keďže v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené, ústavný súd sa sťažnosťami meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratio temporis* ich odmietol ako neprípustné pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností sa už ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľov na ochranu ústavnosti v nich obsiahnutými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2014